

FRANKFURTI KÖNYVVÁSÁR 2003

Tavasszal éles vita volt a Német Könyvkiadók Szövetsége és a Vásári Iroda között. Az évről évre növekvő kiállítási árak miatt a könyvkiadók a vásár Münchenbe telepítésével fenyegetőztek.

A kiállítás-szervezők meghátráltak, nem emelték az árat, sőt a kiállítók belépőjegye villamosbérletként is szolgált a vásár ideje alatt. Az a kiállító, aki három évre (2003–2005) előre lefoglalta helyét, évente 12 %kal olcsóbb árat fog kapni.

A vásár díszvendége Oroszország volt. Az orosz kiállítást az Orosz Földmérési és Térképészeti Főhatóságnak és vállalatának a bemutója nyitotta. Oroszország hatalmas 1:2 500 000 méretarányú dombortérképe mögött, óriási ország- és köztérképek alatt állították ki a nagyszámú kézi térképet és atlaszt. Nagy érdeklődést kiváltó új termékeik: Oroszország négy kötetesre tervezett nemzeti atlaszának első kötet; Remeszov 1700-ban Nagy Péter megbízásából készített, kéziratos „Szibéria rajzos könyve” faksimile kiadása és a két éve új kiadásban megjelent nagy világatlasz (31x49 cm) kézi atlasz változata (24,5x34,5 cm).

Az Orosz Földmérési és Térképészeti Főhatóságot április óta miniszteri rangú személy vezeti, dr. Alexander Borodko személyében. A miniszter külön sajtótájékoztatót ismertette a Főhatóság legújabb eredményeit. Többek között azt, hogy például a moszkvai Kartográfia vállalatnak kettő darab Mercator térképszerkesztő programcsomagot vettek, tíz munkaállomással.

A korábbi években az orosz állami térképkiadók szétszórta, a többi térképkiállító között, kicsi bemutató területtel voltak jelen Frankfurtban. Most meglepő volt, hogy – a korábbi szerény jelenléttel szemben – megerősödött, technikailag feljavított cégek együttes bemutatójára került sor. A miniszteri fogadáson a látottak iránti elismerését, az egykor sikeres orosz kartográfia „feltámadása” miatti örömet több kiadó is kifejezte. A lengyel Terra Nostra vezetője, Elzbieta Kuzmiuk angolul, az ukrán Kartographia vezetője, Rosztiszlav Szoszsa és a magyar Cartographia Kft. vezetője, dr. Papp-Váry Árpád oroszul köszöntötte a kiállítókat. Negyedikként az egyik magán orosz térképkiadó, a DMB vezetője, Szergej Melikov üdvözölte a „nagy testvért”, felhívva a figyelmet a sikeres magánkiadóknak a térképészeti résznél található kicsiny kiállítási területeire. Megjegyzése nem tetszett a miniszternek, közölve, hogy ez nem a reklám helye.

Az orosz állami térképészet újbóli megerősödése mellett, a térképpiac többi országában a pár éve óta tapasztalható tökekoncentráció, a kis cégek eltűnése, felvásárlása folytatódott, és ez tükröződött a kiállítá-

son is. A térképkiállítás 1/3-át a Mair kiadó területe foglalta el. Ez a kiadó a korábban a Bertelsmanntól megvásárolt Falk, Reise und Verkersverlag és Geodeta után, 2002-ben a svájci Hallwag és Kümmerly-Frey cégeket is bekebelezte. A német piacon egyetlen vetélytársa maradt: a német autóklub, az ADAC, a Haupka és a Ravenstein cégekből álló konzorcium. Ez a szervezet azonban csak a német nyelvterületre készít, és csak ott terjeszt térképeket, az exportról lemondott, többek közt a magyar Cartographia kárára.

Az amerikai Langenscheit megvette a Blay Foldex céget. Az amerikai Repglobe korábban megvásárolt dániai Scanglobe céget felszámolta, a földgömb gyártat lezserelte, és elvitte Amerikába. Ennek egyedül az olcsóbb és kevésbé szép földgömböket gyártó olasz cég, a Nova Rico örült, mert így egyelőre versenytárs nélkül maradt az európai piacon. A lengyel állami térképkiadót, a PPWK-t a rendszerváltozást követően rögtön privatizálták. Furcsa módon az igazgatónő kapta meg a céget. A nyomdát eladta, majd átjuttatta a céget egy bankcsoportnak. A hibás vezetés nyomán a cég folyamatosan piacot veszített, adósságot halmozott fel. Az idén a csőd elkerülése érdekében az iskolai atlaszokat eladták (hét millió zlotyért) egy magán könyvkiadónak (Nova Era). A még fennmaradó adósságrészt épületük eladásából fedezik. Az eredeti létszám 20%-ával, Kopernicus néven kívánják folytatni a turizmust, idegenforgalmat szolgáló térképek kiadását. A piacon levő német Mair, az osztrák Freytag, a magyar térképeket importáló lengyel Demart és a többi lengyel magán térképkiadó (Daunpol, Kompass) mellett nehéz lesz megkapaszkodniuk.

A korábbi években nagyon sok állami térképszolgálat állított ki Frankfurtban. 2003-ban ezek száma csökkent. A francia, orosz, német, svájci, svéd cégek azonban továbbra is ott voltak. Új, első kiállítóként volt jelen a HM Térképészeti Kht. nagy kiállító területtel és nagyon szép térképekkel.

Az éles piaci versenyben a holland Wolters Noordhoff megkezdte atlaszai Hong-Kong-ban való sokszorosítását. Keményfedelű, kis iskolai atlaszát 40 000 példányban, szállítással együtt 1,96 euroért(!) állították elő a kínaiak. A Boss atlasz kiadásának 125. évfordulójára az atlasz korábbi kiadásából (1877, 1902, 1921, 1939, 1947, 1967, 2003) ugyanazon területet ábrázoló térképekből az ábrázolási mód fejlődését érzékeltető atlaszt kívántak összeállítani. A nagyméretű (27x37,5 cm), 217 oldalas atlaszt szintén Hong-Kong-ban készítették. A kínaiak szkennelték be a kiválasztott régi atlaszlapokat, sokszorosították és bekötötték azokat, majd Hollandiába szállították. A 15 000 példányban gyártott termék egy példányra jutó költsége 5 euro volt.

A várostérképek iránti kereslet látszólag csökken. Egyre több városi önkormányzat állít elő az idegenforgalmilag érdekes városközpontokról ingyen osztogatott térképeket. Az 1–2 napra odautazó üzletemberek, turisták számára ezek a gyengébb minőségű, a fontosabb műemlékeket szemléltető térképek is elegendőek.

A japán Teikoku Shoin cég évek óta földrajzi atlaszát egészíti ki a történelmi tartalommal, mert szerintük a földrajzi viszonyok jelentősen befolyásolták a történelmi eseményeket is. Az iskolai földrajz atlasz elképzelést most japán körzeti atlaszok kiadásánál alkalmazzák. A németek megkezdték irodalomtörténeti várostérképek kiadását (*Literarische Stadtpläne*). A japán és német kezdeményezés mellett más új térképtípust nem láttunk.

Az autó- és turistatérképeket mindenütt kiegészítik a GPS adatainak azonosítását segítő táblázattal. A korábbi évek hagyományos térképeket külön-külön digitalizáló programjait (*Rascon*, *Dry*) most egy új programmal egészítik ki (*Rascon-Mapserver*), mely a térképeket egy új földrajzi hálózatban egységesíti. A szlovák cég 63 szlovák és 96 cseh területet ábrázoló 1:50 000 méretarányú térképeit illesztette össze egységes térképfelületre, amiből tetszés szerinti területről készíthető új térkép. A programfejlesztés másik újdonsága a térképkészítő programok térinformatikai (adatbázis készítő és kezelő) programmal való kiegészítése. A korábbi programok mellé ezek már megvehetőek, de áruk még meglehetősen nagy.

Dr. Papp-Váry Árpád

„INGATLANFORGALMAZÁS MODELLEZÉSE” CÍMŰ COST G9 PROJEKT MUNKAÉRTEKEZLETE SOPRONBAN

2003. október 16–19. között Sopronban került megrendezésre az EU együttműködés keretében folyó „Ingatlanforgalmazás modellezése” című COST G9 kutatási munka 5. értekezlete. A projekt résztvevői 11 európai országból érkeztek. A háromnapos program keretében elhangzott előadások témái az ingatlanok forgalmazásának folyamatában szerepet játszó három nagy téma terület – a szabványosítás, a jog és a közgazdaság – köré csoportosultak.

Az első munkanapon *Erik Stubkjaer*, az Aalborgi Egyetem Területfejlesztési Tanszékének professzora, a projekt vezetője és *prof. Márkus Béla*, a NYME Geoinformatikai Főiskola főigazgatója, a COST G9 projekt magyarországi munkacsoport elnöke üdvözölte a résztvevőket. Ezután angol nyelvű előadások hangzottak el, ezek sorrendben a következők voltak:

A konferencia résztvevői (a képen balról jobbra: Jaap Zevenbergen, Marina Vaskovich, Hans Mattson)

Hans Mattson (Svédország): Nemzeti elemzések – Dánia, Finnország, Hollandia, Horvátország, Svédország és Észtország

Marina Vaskovich (Svédország): Külföldi szakértők vizsgálódása a Dániában történő ingatlanforgalmazás területén

Miran Ferlan (Horvátország): Elővételi jog, jelzálog és ingatlanforgalmazás Horvátországban

A második napon *Apagyi Géza*, a Magyar Köztársaság Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériu-

Andrew Frank

ma Földügyi és Térképészeti Főosztályának (FVM FTF) vezetője üdvözlő szavai után a következő angol nyelvű előadásokra került sor:

Apagyi Géza (Budapest, FVM FTF): Változások a magyar ingatlan-nyilvántartási rendszerben

Nagy Gábor (Budapest, CELKCenter): A Közép-Európai Tudásközpont bemutatása